

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 29.4.2009
KOM(2009) 206 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Správa o vykonávaní nariadenia (ES) č. 1/2003

{SEK(2009)574}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Správa o vykonávaní nariadenia (ES) č. 1/2003

1. ÚVOD

1. Nariadenie (ES) č. 1/2003¹, ktoré je kľúčovým prvkom modernizácie predpisov a postupov na presadzovanie antitrustového práva v Európskej únii, sa začalo uplatňovať od 1. mája 2004. V článku 44 nariadenia (ES) č. 1/2003 sa uvádza, že do 1. mája 2009, t. j. po piatich rokoch jeho uplatňovania, predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia.
2. Nariadenie (ES) č. 1/2003 je výsledkom najrozsiahlejšej reformy postupov presadzovania článkov 81 a 82 Zmluvy o ES od roku 1962. Hlavnými prvkami nariadenia sú:
  - zrušenie postupu, podľa ktorého sa Komisii oznamovali obchodné dohody, vďaka čomu mohla Komisia sústrediť zdroje na dôležitý boj proti kartelom a iným závažným porušeniam antitrustových predpisov,
  - poverenie vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže a súdov uplatňovaním antitrustových predpisov ES v celom ich rozsahu, v dôsledku čoho existujú viaceré subjekty presadzovania a dosiahlo sa tak širšie uplatňovanie antitrustových predpisov ES,
  - vyrovnanejšie podmienky pre podnikateľov pôsobiacich cez hranice, keďže všetky subjekty presadzovania hospodárskej súťaže vrátane vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže a vnútroštátnych súdov sú povinné uplatňovať antitrustové predpisy ES na prípady, ktoré ovplyvňujú obchod medzi členskými štátmi,
  - úzka spolupráca medzi Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže v rámci Európskej siete pre hospodársku súťaž (ďalej len „ECN“),
  - zlepšené nástroje presadzovania, vďaka čomu má Komisia lepšie prostriedky na odhaľovanie a riešenie porušení antitrustových predpisov.

---

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 zmluvy (Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1) zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 411/2004 z 26. februára 2004, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 3975/87 a menia a dopĺňajú sa nariadenia (EHS) č. 3976/87 a (ES) č. 1/2003 v súvislosti s leteckou dopravou medzi spoločenstvom a tretími štátmi (Ú. v. EÚ L 68, 6.3.2004, s. 1) a nariadením Rady (ES) č. 1419/2006 z 25. septembra 2006, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 4056/86, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania článkov 85 a 86 zmluvy na námornú dopravu a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1/2003 tak, aby do jeho pôsobnosti bola zahrnutá kabotáž a medzinárodné trampové služby (Ú. v. EÚ L 269, 28.9.2006, s. 1).

3. V súvislosti s nariadením (ES) č. 1/2003 Komisia ďalej prijala vykonávacie nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004², ako aj šesť nových oznámení a usmernení Komisie³.
4. Táto správa je prehľadom, ktorého cieľom je pochopenie a posúdenie spôsobu, akým modernizácia antitrustových predpisov fungovala počas prvých piatich rokov. Je potrebné ju čítať spolu so sprievodným pracovným dokumentom útvarov Komisie, ktorý obsahuje podrobnejší prehľad.
2. **SYSTÉMOVÁ ZMENA: OD SYSTÉMU OZNAMOVANIA K PRIAMEMU UPLATŇOVANIU ČLÁNKU 81 ODS. 3 ZMLUVY O ES**
5. Nariadením (ES) č. 1/2003 sa do rámca uplatňovania článkov 81 a 82 Zmluvy o ES zaviedla zásadná zmena. Nariadenie nahradilo centralizovaný systém oznamovania a schvaľovania vytvorený nariadením (EHS) č. 17 systémom presadzovania, ktorý je založený na priamom uplatňovaní článkov 81 a 82 Zmluvy o ES, a to v celom ich rozsahu.
6. Podľa nariadenia (ES) č. 1/2003 má Komisia, vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže a súdy právomoc uplatňovať články 81 a 82 Zmluvy o ES v celom ich rozsahu. Najmä dohody, na ktoré sa vzťahuje článok 81 ods. 1 Zmluvy o ES a ktoré však spĺňajú podmienky uvedené v článku 81 ods. 3 Zmluvy o ES, sú teraz priamo platné a vykonateľné, pričom žiadne predchádzajúce rozhodnutie v tejto súvislosti sa nevyžaduje. Pokiaľ ide o verejné presadzovanie, podmienky v článku 81 ods. 3 Zmluvy o ES sa v zásade posudzujú vtedy, keď sa tieto ustanovenia použijú v rámci obhajoby v konaniach vo veci presadzovania.
7. Prechod od systému oznamovania a administratívneho schvaľovania k systému priameho uplatňovania bol v praxi mimoriadne plynulý. Prax Komisie a vnútroštátnych subjektov presadzovania pri riešení prípadov, ani skúsenosti uvádzané podnikateľskou a právnickou komunitou vo všeobecnosti nepoukazujú na žiadne závažné problémy s priamym uplatňovaním článku 81 ods. 3 Zmluvy o ES, ktoré zainteresované strany široko uvítali.
8. Systémová zmena podporila posun v prioritách Komisie a umožnila jej sústrediť zdroje v oblastiach, v ktorých môže značne prispieť k presadzovaniu článkov 81 a 82 Zmluvy o ES. Tomuto proaktívnemu prístupu jasne zodpovedá začatie rozsiahlych

---

² Nariadenie Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov 81 a 82 Zmluvy o založení ES (Ú. v. EÚ L 123, 27.4.2004, s. 18) zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 622/2008 z 30. júna 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 773/2004, pokiaľ ide o vedenie konania o urovnaní v prípadoch kartelov (Ú. v. EÚ L 171, 1.7.2008, s. 3).

³ Modernizačný balík, pozri oznámenie Komisie o spolupráci v rámci siete orgánov hospodárskej súťaže (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 43), oznámenie Komisie o spolupráci medzi Komisiou a súdmi členských štátov EÚ pri uplatňovaní článkov 81 a 82 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 54), oznámenie Komisie o neformálnom usmernení, ktoré sa týka nových otázok v súvislosti s článkami 81 a 82 Zmluvy o ES, ktoré vzniknú v nových veciach (usmerňujúce listy) (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 78), oznámenie Komisie o spracúvaní sťažností Komisiou podľa článkov 81 a 82 Zmluvy o ES, (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 65), usmernenia o pojme vplyv na obchod uvedenom v článkoch 81 a 82 zmluvy (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 81) a usmernenia o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 97).

vyšetrení v kľúčových odvetviach hospodárstva EÚ, ktoré priamo ovplyvňujú spotrebiteľov. Komisia ďalej začala uplatňovať prístup viacej zameraný na účinky, a to vo všetkých oblastiach práce s antitrustovými prípadmi a anitrustovej politiky okrem oblasti kartelov. Proaktívnejší postoj Komisie sa tiež odráža vo zvýšenom počte rozhodnutí prijatých v rámci presadzovania v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami.

9. Reforma antitrustových predpisov zahŕňala prechod od schvaľovania jednotlivých dohôd k systému, v ktorom sa dôraz kladie na všeobecné usmernenie, ktoré môže byť užitočné pre mnohé podniky, ako aj iné subjekty presadzovania. Tento proces Komisia začala už pred rokom 2004 v prípade vertikálnych obmedzení⁴ a dohôd o horizontálnej spolupráci⁵. Modernizačný balík z roku 2004 zahŕňal všeobecné usmernenia o uplatňovaní článku 81 ods. 3 Zmluvy o ES⁶ a v tom istom roku bola prijatá skupinová výnimka o transfere technológií a usmernenia pre túto oblasť⁷. Dňa 9. februára 2009 Komisia uverejnila usmernenie o prioritách Komisie v oblasti presadzovania práva pri uplatňovaní článku 82 Zmluvy o ES na prípady zneužívania dominantného postavenia podnikov na vylúčenie konkurentov z trhu⁸. Pokiaľ ide o individuálne usmernenie, Komisia sa naďalej zaväzuje poskytovať usmernenie podnikom, ktoré sa stretnú s novými alebo nevyriešenými otázkami, a to v súlade s oznámením o neformálnom usmernení⁹. Počas sledovaného obdobia však bola Komisia požiadaná o takéto usmernenie len vo veľmi malom počte prípadov.

3. POSTUPY KOMISIE PODĽA NARIADENIA (ES) Č. 1/2003

10. Nariadenie (ES) č. 1/2003 poskytlo Komisii zrenovovaný súbor právomocí v oblasti presadzovania, ktoré sa zameriavajú na jej hlavné ciele, teda na účinné a jednotné presadzovanie. Komisia aktívne a vo všeobecnosti úspešne využíva svoje nové alebo revidované právomoci na účinné presadzovanie.
11. Nariadením (ES) č. 1/2003 sa vyšetrovacie právomoci Komisie (články 17 až 22) ozrejmili a posilnili. Vyšetrenia v odvetviach sa stali kľúčovým vyšetrovacím nástrojom Komisie a umožnili odhaliť nedostatky v konkurenčnom procese v odvetviach plynárenstva a elektrickej energie, retailového bankovníctva, poistenia podnikateľských subjektov a vo farmaceutickom odvetví. Tieto vyšetrenia poskytli veľké množstvo faktického materiálu, ktorý pomohol Komisii pri presadzovaní článkov 81 a 82 Zmluvy o ES v konkrétnych prípadoch.

---

⁴ Nariadenie Komisie (ES) č. 2790/1999 z 27. apríla 2004 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, 29.12.1999, s. 21 – 25) a oznámenie Komisie o pokynoch pre používanie vertikálnych obmedzení (Ú. v. ES C 291, 13.10.2000, s. 1).

⁵ Nariadenie Komisie (ES) č. 2658/2000 z 29. novembra 2000 o uplatňovaní článku 81(3) zmluvy na kategórie dohôd o špecializácii (Ú. v. ES L 304, 5.12.2000, s. 3), nariadenie Komisie (ES) č. 2659/2000 z 29. novembra 2000 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd o výskume a vývoji (Ú. v. ES L 304, 5.12.2000, s. 7) a pravidlá uplatňovania článku 81 Zmluvy o založení ES na dohody o horizontálnej spolupráci (Ú. v. ES C 3, 6.1.2001, s. 2).

⁶ Usmernenia o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 97).

⁷ Nariadenie Komisie (ES) č. 772/2004 z 29. apríla 2004 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd o transfere technológií (Ú. v. EÚ L 123, 27.4.2004, s. 11 – 17).

⁸ Ú. v. EÚ L 45, 24.2.2009, s. 7.

⁹ Oznámenie Komisie o neformálnom usmernení, pozri poznámku pod čiarou č. 3.

12. Nové alebo revidované právomoci boli využité do tej miery, do akej to bolo vo vyšetrovaných prípadoch potrebné. Pravidelne sa využívalo právo uskutočniť zapečatenie, ako aj právo klásť otázky k skutočnostiam alebo dokumentom počas inšpekcie v prevádzkových priestoroch. Inšpekcie v nepodnikateľských priestoroch sa uskutočnili dvakrát¹⁰. Nariadením (ES) č. 1/2003 sa tiež zaviedla právomoc klásť otázky právnickej alebo fyzickej osobe, ktorá s tým súhlasí. Hoci Komisia tento nástroj využíva pravidelne, zo skúseností vyplýva, že absencia postihov za zavádzajúce alebo nepravdivé odpovede môže spôsobiť, že neexistuje dostatočná motivácia na poskytovanie správnych a úplných informácií. Komisia navyše len výnimočne využila právomoc požiadať vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže, aby podnikli inšpekcie v jej mene, ako sa uvádza v článku 22 ods. 2. Ďalšie zamyslenie sa v súvislosti s týmito dvomi uvedenými otázkami by mohli byť namieste.
13. Nariadením (ES) č. 1/2003 sa zaviedol renovovaný súbor rozhodnutí. Hlavnou novinkou je článok 9, ktorý oprávňuje Komisiu urobiť záväzky poskytnuté podnikmi záväznými a uplatniteľnými voči týmto podnikom. Komisia využila toto ustanovenie pri prijímaní 13 rozhodnutí. Cieľom článku 9 je zvýšenie správnej efektívnosti a účinnosti pri riešení problémov s hospodárskou súťažou identifikovaných Komisiou v prípadoch, keď dotknuté podniky dobrovoľne ponúknu záväzky s cieľom tieto problémy riešiť. Toto zabezpečuje rýchlu zmenu na trhu a predstavuje značnú pridanú hodnotu v porovnaní s nariadením (EHS) č. 17, podľa ktorého neexistovala žiadna možnosť presadzovania vo veciach ukončených neformálnymi záväzkami.
14. Komisia prijala mnohé zakazujúce rozhodnutia podľa článku 7 nariadenia. V tomto ustanovení sa výslovne uvádza právomoc ukladať štrukturálne opatrenia. Komisia túto právomoc doteraz nevyužila. Akceptovala však štrukturálne zmeny ako záväzky¹¹.
15. Počas sledovaného obdobia Komisia neprijala rozhodnutia podľa článku 10 nariadenia. Tento nástroj bol v zásade vytvorený na zabezpečenie súladu. Rozsiahle úsilie zo strany ECN pri presadzovaní jednotného uplatňovania antitrustových predpisov ES viedlo k tomu, že jeho použitie nebolo zatiaľ potrebné.
16. Nariadenie (ES) č. 1/2003 prevzalo z nariadenia (EHS) č. 17 možnosť, aby osoby, ktoré môžu preukázať oprávnený záujem byť (formálnymi) sťažovateľmi, mohli požívať určité procesné práva. Komisia víta sťažnosti, ktoré podnietia prioritné veci, a vyzýva sťažovateľov, aby predkladali odôvodnené informácie. Zároveň je však potrebné ďalej preskúmať, ako zracionalizovať spracúvanie sťažností, ktoré podľa judikatúry súdov Spoločenstva nevedú k prioritným veciam.
17. Pokuty s dostatočne odrádzajúcim účinkom spolu s účinným programom zhovievavosti predstavujú najúčinnjšiu zbraň v arzenáli Komisie, a to osobitne v boji proti kartelom. Právny základ právomoci Komisie ukladať pokuty za porušenie hmotnoprávnych ustanovení práva hospodárskej súťaže podľa nariadenia (ES) č. 1/2003 bol v zásade prevzatý z nariadenia (EHS) č. 17. Komisia môže ukladať

---

¹⁰ Pozri tlačovú správu Komisie IP/09/137 v súvislosti s nedávnym rozhodnutím prijatým v kartelovej veci *Marine Hoses*.

¹¹ E.ON nemecký trh s elektrickou energiou (Ú. v. EÚ C, 13.2.2009, s. 8) a vec RWE týkajúca sa vylúčenia na trhu s plynom, pozri tlačovú správu Komisie IP/09/410 z 18. marca 2009.

pokuty podnikom a združeniam podnikov porušujúcim pravidlá hospodárskej súťaže do výšky 10 % z celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku. Komisia ďalej zdokonalila a prepracovala svoju politiku udeľovania pokút vo svojom usmernení o pokutách z roku 2006. Súdny Spoločenstva preskúmali veľké množstvo pokút udelených Komisiou a vo veľkej miere potvrdili prístup Komisie.

18. V nariadení (ES) č. 1/2003 sa zaviedli účinnejšie pokuty za nedodržanie povinností uložených podnikom v súvislosti s vyšetrovaniami. Komisia prvýkrát využila toto ustanovenie a uložila pokutu vo výške 38 miliónov EUR za porušenie pečate¹². Iným dôležitým zlepšením zavedeným nariadením (ES) č. 1/2003 bolo značné zvýšenie stropov penále, ktoré môže byť udelené za nedodržanie rozhodnutia Komisie. Zo skúsenosti s uplatňovaním tohto ustanovenia vyplýva, že postup uvedený v článku 24 môže byť relatívne zdĺhavý a zložitý¹³ a mali by sa preskúmať možnosti na jeho zlepšenie.

4. UPLATŇOVANIE PRÁVA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE ES PODĽA ČLÁNKU 3 NARIADENIA (ES) Č. 1/2003

19. Článok 3 nariadenia (ES) č. 1/2003 po prvýkrát upravil vzťah medzi vnútroštátnym právom hospodárskej súťaže a pravidlami hospodárskej súťaže ES. Zainteresované strany z právnickej a podnikateľskej komunity vo veľkej miere potvrdili, že nariadenie (ES) č. 1/2003 pozitívne prispelo k vytvoreniu rovnakých podmienok v súlade s lisabonskými cieľmi¹⁴.
20. Článok 3 ods. 1 zaväzuje vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže a súdy, aby uplatňovali články 81 a 82 Zmluvy z ES na dohody alebo konania, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Týmto pravidlom sa má zabezpečiť, aby sa pravidlá hospodárskej súťaže ES uplatňovali na všetky prípady, ktoré patria do pôsobnosti týchto predpisov. To zároveň znamená, že mechanizmy spolupráce uvedené v článkoch 11 až 13 a v článku 15 nariadenia (ES) č. 1/2003 sa v plnej miere uplatňujú v týchto prípadoch. Povinnosť uplatňovať pravidlá hospodárskej súťaže ES uvedené v článku 3 ods. 1 viedla k veľmi výraznému zvýšeniu uplatňovania článkov 81 a 82 Zmluvy o ES, čím sa jednotná právna norma stala realitou, a to vo veľkom rozsahu.
21. Cieľom pravidla konvergenzie uvedeného v ods. 2 článku 3 je vytvorenie rovnakých podmienok, a to tým, že toto pravidlo poskytuje jednotnú normu pre posudzovanie dohôd, zosúladených postupov a rozhodnutí združení podnikov. Členské štáty sa na druhej strane môžu slobodne rozhodnúť, či prijímú alebo si zachovávajú prísnejšie vnútroštátne zákony týkajúce sa hospodárskej súťaže ako je článok 82 Zmluvy o ES, ktorými by sa zakazovalo alebo postihovalo jednostranné konanie. Podobné ustanovenia existujú v mnohých členských štátoch a patria sem najmä: vnútroštátne ustanovenia upravujúce zneužívanie hospodárskej závislosti, „silenejšej rokovacej

---

¹² E.ON, Ú. v. EÚ C 240, 19.9.2008, s. 6.

¹³ Úplný súbor dokumentov týkajúcich sa konania vo veci Microsoft sa nachádza na: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/microsoft/index.html>.

¹⁴ Takzvaná lisabonská stratégia bola dohodnutá Európskou radou v Lisabone v marci 2000 a jej cieľom je podpora udržateľného hospodárskeho rastu v EÚ.

pozície“ alebo „podstatného vplyvu“¹⁵; právne predpisy týkajúce sa opätovného predaja za cenu nedosahujúcu náklady alebo opätovného predaja so stratou¹⁶; vnútroštátne zákony, ktoré ustanovujú rôzne normy posudzovania dominantného postavenia¹⁷ a vnútroštátne ustanovenia, ktoré prísnejšie upravujú správanie dominantných podnikov.

22. Odlišnosti noriem týkajúcich sa jednostranného konania boli predmetom kritiky zo strany podnikateľskej a právnickej komunity, podľa ktorých odlišné normy triešťa obchodné stratégie, ktoré sú za normálnych okolností formulované na celoeurópskom alebo celosvetovom základe. Toto je záležitosť, ktorá by mala byť ďalej preskúmaná, jednak pokiaľ ide o hodnotenie rozsahu spôsobených problémov, a jednak posúdenie, či je potrebné konať na európskej úrovni.

5. EURÓPSKA SIEŤ PRE HOPODÁRSKU SÚŤAŽ

23. Nariadenie (ES) č. 1/2003 poverilo vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže kľúčovou úlohou, ktorou je zabezpečovanie, spolu s Komisiou, účinného a dôsledného uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže ES. Po piatich rokoch je jasné, že výzva, ktorou je posilnenie presadzovania pravidiel hospodárskej súťaže ES, a zároveň zabezpečenie ich dôsledného a jednotného uplatňovania, bola vo veľkej miere splnená.
24. Presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže ES sa od začiatku uplatňovania nariadenia (ES) č. 1/2003 značne zvýšilo. Do marca roku 2009 bolo na základe pravidiel hospodárskej súťaže ES prejedaných viac ako 1000 prípadov v rámci širokého spektra odvetví.
25. Rozdelenie práce medzi subjektmi presadzovania v rámci siete bolo vo všeobecnosti bezproblémové. Päť rokov skúseností potvrdilo, že flexibilné a pragmatické opatrenia zavedené nariadením (ES) č. 1/2003, ako aj oznámenie o sieti fungujú dobre. K diskusiám o prerozdelení vecí došlo len vo veľmi malom počte prípadov a ich vyriešenie bolo rýchle.
26. Mechanizmy spolupráce týkajúce sa zisťovania skutočností v rámci ECN fungovali vo všeobecnosti dobre. Možnosť výmeny a použitia informácií zhromaždených inými orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže zvyšuje celkovú účinnosť v rámci siete a je predpokladom flexibilného systému prerozdeľovania vecí. Navyše, právomoc vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže uskutočňovať inšpekcie alebo iné opatrenia na zistenie skutočností v mene iného vnútroštátneho orgánu na ochranu hospodárskej súťaže bola v príslušných prípadoch aktívne využívaná a prispela k účinnému presadzovaniu, hoci bola táto právomoc v dôsledku odlišných vnútroštátnych postupov do určitej miery obmedzená.

---

¹⁵ Predpisy tohto druhu existujú vo Francúzsku, Nemecku, Grécku, Portugalsku, Lotyšsku, Maďarsku a Írsku.

¹⁶ Členské štáty, ktoré v súčasnosti zakazujú opätovný predaj za cenu nedosahujúcu náklady alebo opätovný predaj so stratou, sú najmä Francúzsko a Nemecko.

¹⁷ Príklad možno nájsť v rakúskom práve, podľa ktorého je podnik považovaný za dominantný, ak má v rámci obchodných vzťahov k svojim zákazníkovi alebo dodávateľovi nadradené postavenie.

27. Diskutovalo sa o tom, či zákaz podľa článku 12 ods. 3 používať informácie vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže v súvislosti s ukladaním zaisťovacích sankcií, ak orgán získal tieto informácie od štátu, ktorý takéto sankcie nemá, je príliš ďalekosiahly a či je prekážkou účinného presadzovania. Mohlo by byť vhodné preskúmať, či existujú iné možnosti, ktoré budú zároveň v plnej miere rešpektovať právo strán na obhajobu. Tieto úvahy by mohli byť relevantné aj pre budúce diskusie týkajúce sa medzinárodných dohôd o spolupráci s vybranými jurisdikciami, ktoré majú systémy trestnoprávneho presadzovania.
28. Do konca sledovaného obdobia bola Komisia podľa článku 11 ods. 4 informovaná vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže o viac ako 300 predpokladaných rozhodnutiach. Žiadne z týchto rozhodnutí nevedlo k začatiu konania podľa článku 11 ods. 6 zo strany Komisie, ktorým sa vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže v záujme zabezpečenia jednotného uplatňovania zbavujú právomoci. Zo skúseností vyplýva, že vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže sú vo všeobecnosti veľmi odhodlané zabezpečovať súlad a úsilie vynaložené v rámci ECN úspešne prispelo k dosiahnutiu tohto cieľa. V súlade s článkom 11 ods. 4 vznikla prax, podľa ktorej je navrhovaný priebeh konania na úrovni útvarov predmetom neformálnych diskusií, a to v rámci obmedzení týkajúcich sa utajenia v rámci siete. Zainteresované strany sú vo veľkej miere spokojné s výsledkami uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže ES v rámci ECN.
29. ECN preukázala, že je úspešným fórom pre diskusiu o otázkach všeobecnej politiky. Stály dialóg medzi členmi siete na všetkých úrovniach výrazne prispel v posledných rokoch k jednotnému uplatňovaniu pravidiel hospodárskej súťaže ES.
30. Hoci nariadenie (ES) č. 1/2003 neukladá členským štátom povinnosť prijať osobitný inštitucionálny rámec na vykonávanie pravidiel hospodárskej súťaže ES, mnohé členské štáty posilnili alebo prehodnotili svoje štruktúry presadzovania s cieľom optimalizovať ich účinnosť.
31. Nariadenie (ES) č. 1/2003 formálne neupravuje ani nezosúladuje postupy vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže, čo znamená, že tieto orgány uplatňujú rovnaké hmotnoprávne pravidlá v rámci odlišných postupov a že môžu ukladať rôzne druhy sankcií. Nariadenie (ES) č. 1/2003 zohľadňuje tieto odlišnosti¹⁸. Nariadenie viedlo tiež k značnému stupňu dobrovoľného zblížovania medzi právnymi predpismi členských štátov, ktorú podporila práca v oblasti politiky v rámci ECN.
32. Modelový program zhovievavosti ECN¹⁹ ilustruje, ako je ECN schopná kombinovať svoje sily a spoločne rozvíjať novú víziu s cieľom riešiť skutočné a pociťované nedostatky existujúceho systému. Práca v rámci ECN bola hlavným hnacím motorom, ktorý podporil členské štáty a/alebo vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže pri zavádzaní a vytváraní vlastných politík zhovievavosti a pri presadzovaní konvergencie medzi nimi. V súčasnosti iba dva členské štáty nemajú zavedený žiadny druh politiky zhovievavosti. Modelový program predpokladá, že

---

¹⁸ Pozri podmienky použitia vymieňaných informácií ako dôkazu v článku 12 ods. 2 a ods. 3.

¹⁹ Dostupný na http://ec.europa.eu/competition/ecn/model_leniency_en.pdf.

ECN do konca roka 2008 zhodnotí stav konvergencie programov zhovievavosti. Posúdenie bude základom úvah o tom, či sú v tejto oblasti potrebné ďalšie opatrenia.

33. Odlišnosti medzi systémami presadzovania členských štátov však zostávajú v dôležitých oblastiach, ako napr. pokuty, trestnoprávne sankcie, zodpovednosť zoskupení podnikov, zodpovednosť združení podnikov, sukcesia podnikov, premlčacie doby, miera dokazovania, právomoc ukladať štrukturálne opatrenia, ako aj schopnosť vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže formálne určovať priority presadzovania. Tento aspekt by mohol byť predmetom ďalšieho skúmania a úvah.

6. SPOLUPRÁCA S VNÚTROŠTÁTNYMI SÚDMI

34. Od začatia uplatňovania nariadenia (ES) č. 1/2003 majú vnútroštátne sudy právomoc v celom rozsahu uplatňovať článok 81, ako aj článok 82 Zmluvy o ES. Vnútroštátne sudy uplatnili články 81 a 82 Zmluvy o ES v mnohých odvetviach a zaoberali sa rôznymi otázkami. Zainteresované strany však poukázali na prípady, v ktorých podľa nich dochádza k nerovnakému presadzovaniu pravidiel hospodárskej súťaže ES vnútroštátnymi súdmi.
35. Nariadenie (ES) č. 1/2003 poskytuje niekoľko nástrojov na podporu jednotného uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže vnútroštátnymi súdmi. Od 1. mája 2004 Komisia vydala stanoviská určené vnútroštátnym súdom, ktoré sa týkali otázok uplatňovania článkov 81 a 82 Zmluvy o ES, v 18 prípadoch. Komisia, ako aj vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže majú právomoc predložiť pripomienky ako *amicus curiae* podľa článku 15 ods. 3. Ide o prostriedok, ktorý je značne využívaný niektorými vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže. Komisia sa počas sledovaného obdobia rozhodla predložiť pripomienky ako *amicus curiae* v dvoch prípadoch, v ktorých usúdila, že existuje bezprostredná hrozba pre jednotné uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže ES. Zainteresované strany vyzvali Komisiu, aby tento nástroj využívala častejšie a aby sa uvažovalo o spôsobe, akým sa má táto prax ďalej rozvíjať.
36. Členské štáty sú podľa nariadenia (ES) č. 1/2003 povinné predložiť Komisii kópiu každého písomného rozsudku vnútroštátnych súdov, v ktorom sa rozhoduje o uplatňovaní článku 81 alebo 82 Zmluvy o ES. Toto však nefungovalo optimálne a je potrebné zvážiť možnosti, ako zabezpečiť účinný a efektívny prístup k vnútroštátnym súdnym rozsudkom.

7. SPOLUPRÁCA V OBLASTI PRESADZOVANIA S TRETÍMI KRAJINAMI

37. Komisia považuje za veľmi dôležité, aby sa posilňovala konštruktívna spolupráca s orgánmi tretích krajín, najmä pokiaľ ide o porušenia s medzinárodným rozmerom. Účinnosť medzinárodnej spolupráce však závisí od účinnosti vlastných vyšetrení Komisie pri presadzovaní článkov 81 a 82 Zmluvy o ES.
38. Počas sledovaného obdobia vznikli otázky spojené s poskytovaním informácií zo spisu Komisie v tretích jurisdikciách. Tieto otázky vznikli v súvislosti so súkromnoprávnymi súdnymi spormi v jurisdikciách tretích krajín a v menšej miere v súvislosti s výmenou informácií s verejnými orgánmi tretích krajín.

39. Komisia je silným zástancom účinných občianskoprávných konaní o náhrade škody, najmä proti účastníkom kartelov. Poskytovanie informácií zo spisu Komisie v súvislosti so súkromnoprávnymi súdnymi spormi v jurisdikciách tretích krajín, najmä informácií dobrovoľne predložených počas vyšetovania, však môže vážne narušiť účinné verejné antitrustové presadzovanie. Komisia zasahovala prostredníctvom podaní ako *amicus curiae* pred súdmi v USA, v ktorých sa vyjadrila proti tomu, aby bolo možné odhaliť informácie, ktoré boli pripravené výlučne na účely vyšetovania. Generálne riaditeľstvo Komisie pre hospodársku súťaž tiež predložilo v tejto súvislosti podanie na americkom výbore pre modernizáciu hospodárskej súťaže („Antitrust Modernisation Commission“).
40. Vo všeobecnosti prevláda názor, že právny rámec by sa mohol ozrejmiť a posilniť, aby sa tak ďalej zvýšila existujúca úroveň ochrany proti poskytovaniu informácií, pokiaľ ide o súkromnoprávne súdne spory v tretích jurisdikciách, ako aj pokiaľ ide o výmenu informácií medzi verejnými orgánmi tretích krajín.

8. ZÁVER

41. Nariadenie (ES) č. 1/2003 prinieslo zásadnú zmenu v spôsobe presadzovania európskeho práva hospodárskej súťaže. Nariadenie výrazne zlepšilo presadzovanie článkov 81 a 82 Zmluvy o ES Komisiou. Komisia mala možnosť zohrať proaktívnejšiu úlohu a lepšie sa zamerať na riešenie nedostatkov v oblasti konkurencieschopnosti v kľúčových odvetviach hospodárstva.
42. Pravidlá hospodárskej súťaže ES sa stali do veľkej miery „*právnym poriadkom krajiny*“ („*lex terrae*“) pre celú EÚ. Spolupráca v rámci ECN prispela k zabezpečeniu jednotného uplatňovania týchto pravidiel. Sieť predstavuje inovatívny administratívny model pre vykonávanie práva Spoločenstva Komisiou a orgánmi členských štátov.
43. V súvislosti s nemnohými oblasťami²⁰ sa v tejto správe zdôrazňujú aspekty, ktoré by mohli byť predmetom ďalšieho posúdenia, avšak táto správa ponecháva otvorenú otázku, či je zmena existujúcich pravidiel alebo praxe potrebná. Táto správa bude základom, z ktorého bude Komisia vychádzať pri ďalšom posudzovaní, či je vhodné prijať ďalšie politické iniciatívy.

---

²⁰ Pozri body 12, 16, 18, 22, 27, 32, 33, 35, 36 a 40.